

Keiu Virro ahistamisjuhtumitest: võimupositsioonil olev inimene, kes seda teeb, on tõenäoliselt karismaatiline ja intelligentne

Ahistamisjuhtumite avalikuks tulles näeme kordumas samasuguseid mustreid mitte ainult juhtumites endis, vaid ka avalikkuse reaktsioonides neile. Ka [Aivar Mäe](#) juhtumi puhul täheldasin kolme järgmist tüüpreaktsiooni. Tüüpreaktsioon nr 1

“Miks kannatanud otsustasid enne personaliosakonda/juhti/õiguskaitseorganeid ajakirjandusse minna? Midagi ei ole siin päris korras.”

Esiteks, paljudes olukordades on nimetatud etapid tulutult läbitud. [Aivar Mäe](#) juhtumi näitel: „Meil ei ole võimalik minna personaliosakonda, seda ei olegi praegu. Nõukogus on kõik Aivari sõbrad. Kultuuriministeriumisse me ju ei lähe? Äkki vähemalt meie rääkimisest midagi muutub,“ lausub Maarja.”

Kui kellelgi veel kahtlusi jäi, siis [Estonia teatri](#) nõukogu esimehe Arne Miku reaktsioon olukorrale peaks rääkima enda eest. "Kui teatris keegi debütant saadetakse lavale, siis lüüakse põlvega tagumikku, õnne kaasa! Need on omad traditsioonid, mida ei saa üldse allutada #metoo-teemale,“ kommenteeris Arne Mikk. Kuhu täpselt inimesed, keda juht on ahistanud, minema peaks? Arne Miku juurde ilmselt mitte.

Aga veelgi enam: miks kirjutatakse ikka ja jälle ohvritele ette, milline oleks kõige õigem moodus ahistamisele reageerida? Kas ei võiks tähelepanu suunata ehk selle, kuidas oleks õigem käituda ahistajal? S.o: mitte ahistada. Ja mitte jätkata oma töökohal, kui see osutub võimatuks ülesandeks.

Tüüpreaktsioon nr 2

Eesti Ekspressi loos meenutab Taavi: „Ma võinuks mehena ju sekkuda, aga mul on seda keeruline teha, kui ohver ise kaasa naerab. Kuigi hiljem kööginurgas teistele ütleb, kui kohutav, imelik, haige see olukord oli. Aivari ees ei julgeta reageerida, sest kardetakse töökoht kaotada.”

Taas heidetakse ohvrile ette valesti ohvriks olemist. Ühel pool on võimupositsioonil inimene, kes käitub ilmselgelt valesti ja seda on Taaviks nimetatud mees ka täheldanud. Ent mittesekkumise põhjenduseks toob ta selle, et ohver naerab ise kaasa.

epl.delfi.ee

25.06.2020 18:44

Keiu Virro

31000

Estonia teater

Aivar Mäe

Mõtleme korraks, kas see kaasanaermine tähendab, et ohvril on lõbus või, nagu Taavi ka ise välja toob, ei julge ta töökoha kaotamise hirmus reageerida? Või ehk tahaks ta lihtsalt võimalikult kiiresti ebamugavast olukorrast pääseda, ilma olukorda enese jaoks veelgi hullemaks muutmata? Miks eeldatakse ohvrikt valmidust ennast mitmekordselt sihtmärgistada?

Tüüpreaktsioon nr 3

“Aga mind ta ju küll ahistanud ei ole!” Endised kolleegid Vanemuisest kirjeldavad, et neil ei ole Aivar Mäega negatiivseid kogemusi, pigem on tegemist olnud muhede naljadega. Ja see on kena. Aga kuidas jõuavad endised kolleegid isiklike kogemuste põhjal järelduseni, et negatiivset kogemust ei saa olla ka teistel?

Ükski ahistaja ei käi ringi ja ahista järjepidevalt iga ettejäävat inimest. Samuti ka vägivaldsete inimestega. Vägivaldse teatrijuhi alluvuses töötanud trupp kirjutas omal ajal ühiskirjas: “Ja me teame, et Tiit ei ole meist mitte kedagi mitte kunagi füüsiliselt rünnanud. See oleks võimatu. Me ei töötaks selles teatris.”

See on jällegi väga kena, et neid ei rünnaud. Aga see ei näita mitte midagi muud peale selle, mis kirjas öeldud: neid konkreetseid inimesi ei ole rünnatud. Veelgi enam: vägivald, ahistamine ja muu saabki pikalt kesta tänu sellele, et võimupositsioonil olev inimene, kes seda teeb, on tõenäoliselt karismaatiline ja intelligentne. Ning nagu öeldud, võimupositsioonil.